

Kémiai biztonság

Modern világunkban a vegyi anyagok használata növekvő tendenciát mutat, ezért a kémiai biztonság feltételeinek megteremtése harmonizált gyakorlatot igényel úgy nemzeti, mint nemzetközi szinten.

Kémiai biztonság célja:

A veszélyes anyagok és veszélyes készítmények *káros hatásainak* megfelelő módon történő *azonosítása, megelőzése, csökkentése, elhárítása, valamint ismertetése*, melynek szellemében megalkotta az Országgyűlés a 2000. évi XXV. törvényt, mely a „a kémiai biztonságról” szól.

A kémiai biztonság jogszabályban fellelhető definíciója:

Kémiai biztonság: a kemizációból, a vegyi anyagok életciklusából származó, a környezetet és az ember egészségét károsító kockázatok kezelését - csökkentését vagy elkerülhetővé tételét - célul kitűző, illetőleg megvalósító intézmények, tevékenységek olyan összessége, amely egyidejűleg tekintetbe veszi a fejlődés fenntarthatóságának szükségességét.

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról

224/2008. (IX. 9.) Korm. rendelet a kémiai terhelési bírság alkalmazásának részletes szabályairól

44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól

38/2003. (VII. 7.) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendelet a biocid termékek előállításának és forgalomba hozatalának feltételeiről

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról

46/2004. (IV. 29.) ESzCsM rendelet a kémiai biztonsággal kapcsolatos nemzeti hatóság kijelöléséről, valamint a hatóság nemzetközi kapcsolattartásának rendjéről

8/2007. (II. 13.) EüM rendelet az egészségügyi miniszter által szabályozott, mérgező termékek felhasználását igénylő szakmai tevékenységek szakmai gyakorlaton alapuló elismeréséről, és az egészségügyi gázmesteri tevékenységről, valamint az egészségügyi gázmester szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 19/1997. (VII. 4.) NM rendelet módosításáról szóló 17/2005. (V. 19.) EüM rendelet módosításáról

1/2009. (I. 30.) EüM rendelet az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat egyes közigazgatási eljárásaiért és igazgatási jellegű szolgáltatásaiért fizetendő díjakról

14/2009. (IV. 29.) EüM rendelet a dimetil-fumarát biocidot tartalmazó termékek forgalmazásának megtiltásáról

Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK **rendelete** (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről

Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete a veszélyes anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelvek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról

A Bizottság 453/2010/EU rendelete (2010. május 20.) a vegyi anyagok regisztrálásáról,

értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet módosításáról

A Bizottság 1451/2007/EK rendelete (2007. december 4.) a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkének (2) bekezdésében említett 10 éves munkaprogram második szakaszáról

Az Európai Parlament és a Tanács 689/2008/EK rendelete (2008. június 17.) a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról

123/2009. (VI. 12.) Korm. rendelet az egyes veszélyes anyagok és veszélyes készítmények kivitelével, illetve behozatalával összefüggő bejelentési eljárás részletes szabályairól

A kémiai biztonsági közösségi joganyagokkal és azok módosításaival kapcsolatos aktuális információk a www.okbi.hu oldalon érhetők el.

Az Európai Unió minden tagállamában - így Magyarországon is – jelenleg érvényben lévő, a vegyi anyag gyártókra, importálókra, forgalmazókra és felhasználókra vonatkozó két legfontosabb rendeletről (**REACH és CLP rendeletek**) az alábbi információkat állítottuk össze, kiemelve az aktualitásokat:

Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK **rendelete** (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (**REACH**), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről.

A REACH lépcsőzetesen lép érvénybe, a rendelet 15 címből áll, amelyek a REACH legfontosabb elemeit, és azokon belül a konkrét rendelkezéseket tartalmazzák. Az alábbi táblázat a REACH rendelet szerinti, 2013 évben aktuális határidőt tartalmazza, illetve a regisztrálásra vonatkozó végső határidőt:

2013	
23. cikk (2) bekezdés – a regisztrációs dokumentumok beadása az előregisztrált bevezetett anyagokra, amelyeket gyártónként vagy importőrönként legalább évi 100 tonna mennyiségben a Közösségben gyártanak vagy oda hoznak	2013. június 1-jéig
2018	
23. cikk (3) bekezdés - a regisztrációs dokumentumok beadása azon előregisztrált bevezetett anyagokra vonatkozóan, amelyeket gyártónként vagy importőrönként legalább évi 1 tonna mennyiségben gyártanak vagy hoznak be a Közösségbe	2018. június 1-jéig

Az Európai Unió minden tagállamára érvényes, az anyagok és keverékek osztályozását, címkézését és csomagolását szabályozó 1272/2008/EK számú, 2008. december 16-án elfogadott európai parlamenti és tanácsi rendelet 2008. december 31-én jelent meg az Európai Unió hivatalos lapjában. Az Európai Unió ezzel a rendeletével a vegyi anyagok osztályozásának és címkézésének az ENSZ által elfogadott globálisan harmonizált rendszerét (Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals, GHS) ültette át a közösségi jogba. A röviden **CLP rendeletnek** nevezett jogszabály célja az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének biztosítása, a vegyi anyagokkal kapcsolatos veszélyek felmérésére alternatív vizsgálati módszerek támogatása, valamint a vegyi anyagok szabad mozgásának és kereskedelmének elősegítése. A jogszabály meghatározza a vegyi anyagok osztályozásának, valamint az anyagokhoz kötődő veszélyek közlésének egységes kritériumait.

Az Európai Unió vegyianyag politikájának szerves részét képező új szabályozás, egy átmeneti időszakot követően, a jelenleg érvényben lévő osztályozási, címkézési és csomagolási irányelvek (67/548/EGK és 1999/45/EK) helyébe lép; az anyagok tekintetében 2010. december 1-jétől, a keverékek tekintetében pedig 2015. június 1-jétől kell alkalmazni. Fontos tudni, hogy a rendelet az Unió minden tagállamában közvetlenül alkalmazandó, azaz nem kell átültetni a hazai jogba! **Az anyagok újraosztályozására és megfelelő címkézésére vonatkozó két éves átmeneti időszak lejárt, ezért a veszélyes besorolású anyagok 2012. december 1-e óta már csak CLP szerint osztályozva, csomagolva, és megfelelő biztonságtechnikai adatlappal forgalmazhatók.**